A°. 1835. N°. 33.

SURINAAMSCHE Courant.

LETTERKUNDIG Dagblad.

Vrijdag den 24sten April.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO *den* 23 *April* 1835.

Heden zijn in ondertrouw opgenomen:

JOHANNES ANTONIUS MERTENS *jongman*, geboren te *Brielle* en LOUISA CORNELIA WESTMAAS *jonge dochter*, geboren alhier en beiden alhier woonachtig.

In kennisse van mij,

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,

A. P. TIRION.

Nieuwstijdingen.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 6 Februarij 1835.

Groot-Brittannie.

LONDEN 29 Januarij.

Een Engelsch nieuwsblad beschrijft de tooneelen van woeling die te Londen, bij gelegenheid van de Parlementsverkiezingen hebben plaats gehad, volgenderwijze:

De onafzienbare, altijd rustelooze stad is eensklaps tot eene buitengewone woeling opgewekt, niet ongelijk aan de zee, wier baren bij sterken noordewind heviger geschokt worden en derzelver beweging duizendvoud versnellen. Deze noordewind bestaat thans voor Engeland in de nieuwe parlementsverkiezingen die thans, wat Londen betreft, zijn afgeloopen. Reeds vele dagen te voren waren de nieuwsbladen opgevuld met de staatkundige geloofsbelijdenissen der kandidaten, vooral van de hervormingspartij, welke documenten met groote letters gedrukt en, van allerlei spreuken voorzien, op de hoeken der straten herhaaldelijk aan het publiek voor oogen gehouden en ook in klein formaat afzonderlijk rondgezonden werden. Op de trottoirs verdringt het volk zich voor de winkels, waar de vorderingen der verkiezingen, van uur tot uur en de lijsten der verschillende kandidaten kenbaar gemaakt worden; andere stroomen naar de verkiezingsplaatsen en te midden van de golvende menschen massa's bewegen zich rijtuigen en ruiters, geheel overdekt met vaandels, opschriften, enz.; de onder de voetgangers voortwandelende lijstendragers echter zijn eindeloos in getal, hetwelk ook het geval is met de onderscheidene tot de verkiezingen betrekking hebbende opschriften. Doch alvorens de schouwplaats van den strijd en der verhandelingen zelve te bezoeken, zullen eenige ophelderingen nopens de toedragt der verkiezingswetten niet ongepast wezen. De geheele hoofdstad is, ten behoeve der verkiezingen, verdeeld in zeven kiesdistrikten of burgten, namelijk City van Londen, Westminster, Finsbury, Marijlebone, Lambeth, Southwark en Tower Hamlets; het Graafschap Middlesex, dat insgelijks een kiezersdistrikt uitmaakt, behoort niet meer geheel tot Londen. Ieder Britsch burger, die de stedelijke vrijheden heeft verkregen, en ieder inboorling, uitgezonderd de vreemdelingen die binnen het stadgebied een onroerend eigendom van 10 £sterl. jaarlijksche rente bezit, geniet het kiezersregt. De eerste titel tot het kiezersregt, dat nog uit de oude bijzondere vrijheden der stad Londen afstamt, is door de hervormingswet zeer besnoeid; nogtans zijn al degenen, die dit regt voor het aannemen der wet bezaten, gedurende hun leven in het bezit deszelven gelaten. Ieder kiezer heeft het regt om zoo vele kandidaten aan te wijzen (als er parlementsleden uit het des betreffende distrikt wordend gekozen; deze bedragen 16 voor geheel Londen, waarvan 4 uit de city en 2 uit elk der overige kiesdistrikten. De verkiezingen worden bestuurd door de sherifs, en tot het geven der stemmen zijn binnen elk distrikt verscheiden kramen opgerigt, alwaar de lijsten der kiezers openliggen en hunne stemmen in het register worden opgeteekend. Deze verdeeling der verkiezingswerkzaamheden van ieder distrikt over verscheiden plaatsen is eene zeer doelmatige eerst onlangs getroffen inrigting, waardoor wordt belet dat het volk te talrijk zamenschoolt, en waardoor tevens de werkzaamheden, die uit hoofde van het groote aantal kiezers weken lang zouden kunnen worden gerekt, bespoediging erlangen. Het woelige leven voor de kiezerskramen begint gewoonlijk met de optreding van eenen kiezer, die in eene korte aanspraak eenen of meer kandidaten voorslaat, tevens trachtende hunne staatkundige beginselen en hun gunstigen invloed op het welzijn des lands zoo goed mogelijk af te schilderen. Deze voorslag ontvangt van eenen of meer kiezers ondersteuning door dergelijke voordragten en nu treedt veelal de eene kandidaat na den ander zelf op het spreekgestoelte, als wanneer hij al zijne hulpmiddelen van welsprekendheid, vleijerij en zelfverheffing uitput, wordende elk zijner krachtigste gezegden door het spreekstellaadje omgevende woelige volksmenigte met luidruchtige teekenen van goed- of afkeuring ontvangen. Ten einde de keuze te bespoedigen, is het veroorloofd de stemmen door het opsteken van een zeker aantal handen te kennen te geven; doch naardien deze manier zeer is, heeft ieder kiezer de bevoegdheid zich daartegen te verzetten en te vorderen dat de stemming schriftelijk geschiede. Dit is het werktuigelijke onzeker gedeelte der kiezersverrigtingen, die echter in het wezenlijke zeer bont en levendig zijn gestoffeerd. In dit laatste opzigt waren den 7den Januarij de verkiezingstooneelen in het distrikt Westminster bijzonder opmerkenswaardig. Op een tusschen de kerk van Coventgarden en de groote groenmarkt van denzelfden naam opgerigt spreekstaketsel lieten zich in den zoo even gemelden vorm achtervolgens drie zeer bekende kandidaten hooren, Sir Francis Burdett, Kolonel Evans en Kapitein Cochrane (neef van den Admiraal). Deze laatste was met buitengemeen groote staatsie op de plaats der verkiezingen aangekomen; een lange sleep opene rijtuigen, die met kiezers waren opgevuld, een troep muzijkanten te paard voorop, en eene menigte ruiters met vaandels en veelkleurige linten; de rijtuigen, de paarden, de ruiters waren met groote plakkaten omhangen, alle voorzien met het opschrift van zijnen naam en het devies; *Old England and wooden walls for ever* (leve oud Engeland en de houten bolwerken (de schepen) zijnde waarschijnlijk eene nabootsing van de Grieksche orakelspreuk voor den slag van Salamis. Met een juichend gebrul van duizend kelen werden Burdett en Evans ontvangen. Eerstgenoemde ving zijne redevoering met deze woorden aan: » Indien immer iets het genoegen verhoogt, hetwelk ik ondervind, bij het verschijnen voor zulk een groot en achtenswaardig aantal burgers, is zulks de eenstemmigheid van gevoelen waarmede deze onafzienbare vergadering is bezield, enz." welke woorden, uit hoofde van de groepen gemeen volk, die het spreekstaketsel omgaven, met de scherpste satyre kan worden vergeleken. De daarop volgende Kandidaat, kapitein Cochrane, werd, in weerwil van zijne luisterrijke aankomst en zijne populaire opschriften, door het gepeupel als Tory aangemerkt en zeer kwalijk ontvangen; niettemin ondernam hij het spreekstaketsel te beklimmen en zich tot het verzamelde volk te wenden; doch het gejank en gehuil nam op eene schrikbare wijze toe, en toen ook dit hem niet tot den aftogt kon doen besluiten, werd een hagelbui van allerlei afval uit de naburige groentekelders op den Kapitein afgezonden, ten gevolge waarvan hij, den hoed zich voor het gezigt houdende, het spreekgestoelte moest verlaten en bescherming zoeken onder de hoede van een aantal policiedienaren. Burdett en Evans werden vervolgens door het opsteken der handen tot Parlementsleden gekozen, doch moesten zwichten voor het verlangen der tegenpartij om de stemming per geschrift te doen plaats hebben.

Wenden wij ons van dit begin eens verkiezingstooneel tot het laatste bedrijf deszelven in het distrikt der City, alwaar uit hoofde van hunne gesteldheid en den rijkdom, den grooten invloed en het gewigt der kiezers op alle landsbelangen, de deelneming van het publiek aan de verkiezingen den hoogsten trap bereikt. De schouwplaats is niet, als in de overige distrikten, de opene straat, maar het prachtige Londensche Stadhuis, de beroemde Guildhal, en in dezelve de groote zaal met hare overheerlijke gothische vensters, glasschilderingen en monumenten, dezelfde in welke ten jare 1814 de Lord-Mayor de zegevierende verbonden mogendheden en derzelver veldheeren met eene bekostiging van 25 000 £ heeft onthaald. De beslissing der city-verkiezing was op 8 Januarij bepaald; derhalve zag men reeds van des middags af aan digte volksdrommen daar heen stroomen, en de straten benevens de ruime voorhoven der Guildhall met dezelve opgevuld; tusschen het volk zag men lange reeksen van allerlei rijtuigen en ruiters doordringen, doormengd met voerlieden met hunne reusachtige karren-paarden en gemeene arbeiders, het alles overdekt met opschriften nopens den stand der verkiezingen en het getal stemmen der hervormingskandidaten ten tijde van hunnen uittogt, en ieder eene Britsche zeevlag in de hand houdende, welke nogtans in vergelijking met haar gewoonlijk aanschouwen op den top van groote oorlogschepen en als beheerscheresse der zee, in dit afzigtelijk gezelschap een droevig kontrast vertoonde. De toegang der groote zaal der Guildhall was open, en deze zelve met latwerk derwijze

afgedeeld, dat het volk in de middenruimte plaats vond en langs de wanden tribunes waren opgerigt met vrijen toegang voor de kiezers tot het ontvangen der stemmen. Ten einde de werkzaamheden te vergemakkelijken had ieder klerk, bij wien eene kiezerslijst berustte, eene letter boven zijne zitplaats, onder welke de stem van den Kiezer alfabetischgewijze werd opgeteekend. Vele bogen en transen in het binnen gedeelte der zaal waren met rijen lampen verlicht. De verkiezingswerkzaamheden liepen ten einde, terwijl de aandrang van het volk steeds geweldiger werd in de zaal in wier midden het gewoel tot eene onbeschrijvelijke hoogte was gestegen; het ongeduld om den uitslag te weten nam met elk oogenblik toe. Eindelijk sloeg het vier uur, de klerken verlieten hunne zitplaatsen in de zijtribunes, en ontzettende volksdrommen, die met onwederstaanbaar geweld binnen drongen, vulden de zaal tot stukkens toe tot op een klein verheven spreekgestoelte na, werwaarts de Sheriff met de overige personen van toezigt zich hadden begeven. De Sheriff verklaarde de verkiezing gesloten; weinige minuten waren toereikend om de stemmen van het laatste halve uur op te tellen; hetwelk geschied zijnde Alderman Wood, een koopman in hoppen van de City en een bekende hervormer, te voorschijn trad, ten einde eene aanspraak van hem volgden de overige zes kiezers-kandidaten, onder welke drie, wier poging mislukt was, en die zich in hunne dankzegging dan ook slechts bepaalden tot diegenen, welke hen met hunne stemmen hadden ondersteund. De opschudding der talloze volksmenigte in en buiten de zaal gedurende deze verhandelingen, het afwisselende gedruisch van toomeloozen bijval of afkeuring en de pogingen der beide partijen om elkander in hunne verdoovende luidruchtigheid te overtreffen, het gewoel en getwist der af en aanstromende menschen-massa's, dit alles te willen beschrijven, zoude voor geen pen doenlijk zijn; misschien bestaat er geen beter voorbeeld ter beschrijving van dergelijke volkstooneelen, dan dat van de laatste uren des Roomschen Karnevals in deszelfs luisterrijkste oogenblikken, welke door Göthe's meesterlijke hand zijn geschilderd, hoewel in oorsprong en strekking geheel van elkander afwijkende. In een staatkundig opzigt kan echter noch uit deze voorbeeldelooze opgewektheid der Natie, noch uit de city-verkiezingen zelve, die gelijk men reeds weet, alle in den geest der hervormers, ja zelfs der radikalen zijn uitgevallen, eenig resultaat worden afgeleid, waarvan men door de verkiezings-uitkomsten in de overige gedeelten des Koningrijks waarschijnlijk de bevestiging zal erlangen. Doch, wij willen hier niet tot staatkundige redenering overslaan, maar eeniglijk eene begrijpelijke schets leveren van het bij deze gelegenheid te Londen zich vertoonende volksleven, en te dezen aanzien kan een onvooringenomen aanschouwer dezer tooneelen van volksbeweging, hoe zeer hij ook alle woeste opwekking en openbaring der gemoederen afkeurt, aan het karakter der Engelsche natie in andere opzigten zijne vereering niet onthouden. Ondanks het zamenstroomen van zoo vele duizende personen, had er gedurende de verkiezingdagen geene de minste eigenlijk gezegde wanorde plaats; alle militairen hadden bevel ontvangen, om voor dien tijd de stad te verlaten, en waren ettelijke ongewapende, slechts door het nommer op hunne jassen herkenbare policiedienaren toereikend om overal, waar zulks noodig scheen te worden, de orde snel te herstellen, van arestatien gedurende de verkiezingswerkzaamheden heeft men niet gehoord. Mogen derhalve deze verkiezingen bijdragen tot de bevestiging van eendragt tusschen regeerders en geregeerden en van het openbaar vertrouwen en die wettige orde, welke alleen in staat is om dit volk gelukkig te maken en deszelfs naauwe verband met de overige Staten van Europa te doen voortduren, waarop de Engelsche natie met zoo veel regt aanspraak maakt!

Duitschland.

FRANKFORT, 23 Januarij.

Het *Elberf. Intelligenzblatt* bevat het en der staande:

Op den 17den September jl. heeft een thans te Heidelberg zich ophoudende Engelsman, Dr. Martin Barry, in gezelschap van zes geleiders, den Mont-Blanc beklommen. Uit het hoogste gedeelte van het Chamonnydal, gelijk mede van den Mont Brevent, kon men de verschijning des Reizigers op den top des bergs, door middel van verrekijkers bespeuren. D. Barry is de twaalfde zijner landgenooten, die den Mont Blanc heeft bestegen. Op den hoogsten top gekomen, nam hij onderscheiden proeven met den barometer en deed hij vele andere waarnemingen. Onder anderen gelukte het hem op den bergtop met hout en houtskolen een vuur aan te leggen en water aan het koken te brengen, hetgeen men tot dus verre, ten gevolge der luchtverdunning op zulk eene verbazende hoogte, niet voor mogelijk had gehouden. De groote Alpbezoeker, de Heer B. de Saussure, bediende zich van eene wijngeestlamp om water te doen koken.

— De *Wurtzburger Zeitung* van 23 December verhaalt: Den 26sten kwam zekere tooneelspeler Lange uit Glatz in Silezien bij den bankier von Hirsch te dezer stede en vroeg om hem alleen te spreken. Toen deze bij hem kwam, gaf hij zich uit voor een Secretaris van den Vorst von Sonderhausen, zeide dat hij verlegen was om geld en verlangde van den Heer von Hirsch dat deze hem 100 Dukaten uitschoot, terwijl hij hem anders den dood dreigde. De Heer von Hirsch greep echter moedig den schurk aan, trok hem het mes, waarmede hij zich intusschen gewapend had, uit de hand en liet hem door zijne toegesnelde bedienden arresteren en naar de policie brengen. Aldaar onderzocht wordende, maakte zich Lange meester van een voor de hand liggend mes en zocht zich den hals af te snijden, maar dit werd hem bij tijds belet. Eer hij het huis des Heeren von Hirsch verliet, zeide hij nog, dat zijn aanslag nu wel mislukt was, maar dat hij dien nog zou uitvoeren, al moest het nog 10 jaren duren. Reeds den volgenden dag werd de zaak in handen van het K. Districts en Stadsgerigt gesteld en Lange naar de vesting voor gevangenen gebragt.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 19den, dezer de Nederlandsche Schoener *Henriette Elisabeth*, Kapt. F. C. Nahlop, van *Nickerie*.

Den 20sten Z. M. Korvet van Orlog PALLAS, Kapt. ter Zee D Buis, van de Eilanden *Curaçao*, *St. Martin* en *St. Eustatius*; Passagiers: de Heeren *G. S. de Veer*, *A. T. Kruijthoff Mejufvr. S. Jutting*, een *Sergeant* en zes *Jagers*.

Idem, de Nederlandsche Schoener *Dolphijn*, Kapt. G. Ellar, van de *Coronie*; Passagier: den Heer James Dolle.

Den 21sten, de Nederlandsche Kustvaarder *Buckleburë*, Kapt. F. Gregory, van de *Coronie*; Passagiers: Kapt. Borrate, benevens 10 man der ekwipage van de Fransche Brik *la bonne Louisa*.

Advertentiën.

(20399) De KURATOR en WEESMEESTER der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zal op Vrijdag den 1sten Mei, des namiddags ten *vier* uren, ter voorschreven Kamer, door den Vendumeester J. E. LYONS publiek doen verkoopen: *MEUBILAIRE GOEDEREN*, *MANS KLEEDEREN*, enz. enz.; aankomende de Boedels **HENDRIK EILDERT DE VRIES; CHRISTIAAN GOLLENSTEDE; FRANÇOIS BEUDEKER** en **JOHAN BARTHOLDT BURCHARD TEN BROEKE HOEKSTRA.**

Paramaribo den 24 April 1835.

C. J. A. FISCO,
2de Commies.

(18144) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal op Dingsdag den 28sten dezer, 's namiddags *vier* uren, publiek doen verkoopen:

De reeds bij vorige Couranten geadverteerde Houtgrond *VICTORIA*, gelegen aan de rivier *boven Suriname* met de daarop behoorende *SLAVEN*, *PAARDEN*, *HOORNVEE* enz., alsmede het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Rust en Vredestraat*, bekend onder La. D No. 662, liggende de koop conditien ter *visie* ten kantore van den Vendumeester voornoemd.

(18143) M. A. KEIJSER Vendumeester, zal in de maand Mei eerstkomende, verkoopen: 31 koppen Slaven gewerkt hebbende op Plantaadje *Onverwacht*, in de *Paramarica Kreek*.

(20396) ☞ *HEDEN MIDDAG* om *vier* uren, VENDU ten huize van wijlen den Heer R. VAN REES Az.

Paramaribo, den 24 April 1835.

(20397) L. FESSLER voornemens zijnde, om per het Schip *Catharina*, Kapt. K. M. HILLERS te vertrekken, neemt bij deze afscheid van zijne Vrienden en Bekenden en heeft de Heer Hs KLINT tot zijnen *generalen Gemagtigden* aangesteld.

Theatre of Varieties.

(20401) De Heer VILLALAVE heeft de eer het Publiek te berigten, dat op Zaturdag den 25sten April e k., de *zesde* en *laatste* Representatie van deszelfs Kunst-Vertooning zal plaats hebben: — het nader zal in de billetten van dien avond worden bekend gemaakt.

De prijs der plaatsen zijn bepaald als volgt: 1e. *rang f4*. 2e *rang f3*. — Kinderen beneden de 12 jaren betalen de helft.

Bij ongunstig weder wordt niet gespeeld, zullende echter elke representatie kenbaar gemaakt worden door het uitsteken der Vlag aan de Vertoonplaats — Tevens dankt hij het geeerd publiek voor de bijzondere toegenegenheid en gunstbetooning, die hem gedurende zijn oponthoud in deze Kolonie zoo blijkbaar zijn ten deele gevallen.

De aanvang precies ten half acht uren.

Schepen in lading.

Naar Amsterdam:

Het Schip *de Nederlanden*, Kapt. C. Hofker. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.* — sluit 15 Mei.

Het Schip *Leonidas*, Kapt. B. M Corbierre. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.* — sluit 5 Mei.

Het Schip *Catharina*, Kapt. K. M. Hillers. — Adres bij *H. P. van Mark.* — sluit 27 April.

Het Schip *Rencke*, Kapt. J. Oltmans. — Adres bij *H. P. van Mark.* — sluit 25 April.

Het Schip *Wilhelmina Frederica*, Kapt. J. H. Bodeman, Adres bij *F. Bothe.*

Het Schip *Astrea*, Kapt. J. A. de Lang. — Adres bij *J. L. Gellée.* — Sluit 10 Mei.

Naar Rotterdam:

Het Schip *de Hoop*, Kapt. L. Tennis. — Adres bij *van West* en *de Hart.* — sluit 25 April.

Naar Middelburg.

Het Schip *de jonge Arie*, Kapt. L. Hus. — Adres bij *Gebr. Reijns.* — Sluit 25 April.

Ter Drukkerij van FUCHS & Co.